UNIVERSIDADE DA CORUÑA

Teaching Guide					
Identifying Data					2021/22
Subject (*)	Occupational Therapy for Personal Autonomy in Children and Adolescents		Code	653G01207	
Study programme	Grao en Terapia Ocupacional				
Descriptors					
Cycle	Period	Year	Type	Credits	
Graduate	2nd four-month period	Second	Obligatory	9	
Language	Spanish				
Teaching method	Hybrid				
Prerequisites					
Department	Ciencias da Saúde				
Coordinador	Groba Gonzalez, Betania	E-mail	b.groba@udc.es		
Lecturers	Groba Gonzalez, Betania Rivas Quarneti, Natalia Yanaina Viana Moldes, Ines	E-mail	b.groba@udc.es natalia.rivas.quarneti@udc.es ines.viana@udc.es		
Web	campusvirtual.udc.gal				
General description	Esta materia ten como obxectivo achegar ao alumno/a ao proceso de intervención de Terapia Ocupacional, na infancia e na adolescencia, proporcionando para iso os principios teóricos e filosóficos que sosteñen e fundamentan a práctica profesional da/o terapeuta ocupacional neste ámbito. Descritor: Fundamentos da promoción da autonomía persoal e valoración da dependencia nas actividades da vida diaria con e sen adaptacións e/ou productos de apoio. Análise da ocupación en Terapia Ocupacional e a súa utilización terapéutica. Terapia Ocupacional para a inclusión da/o/s nena/o/s e adolescente/s. Aplicación da actividade ocupacional.				
Contingency plan	1. Modifications to the contents 2. Methodologies *Teaching methodologies that are maintained *Teaching methodologies that are modified 3. Mechanisms for personalized attention to students 4. Modifications in the evaluation *Evaluation observations: 5. Modifications to the bibliography or webgraphy				

Study programme competences / results	
Code	Study programme competences / results
A1	Explicar la relación entre el funcionamiento ocupacional, la salud y el bienestar.
A3	Sintetizar y aplicar el conocimiento relevante de ciencias biológicas, médicas, humanas, psicológicas, sociales, tecnológicas y ocupacionales, junto con las teorías de ocupación y participación.
A6	Trabajar en la sociedad con individuos y grupos para fomentar la promoción de la salud, la prevención, la rehabilitación y el tratamiento.
A7	Escoger, modificar y aplicar teorías apropiadas, modelos y métodos de la práctica para encontrar la ocupación según las necesidades de salud de individuos/poblaciones.
A8	Uso profesional y ético del razonamiento efectivo en todas las partes del proceso de terapia ocupacional.

A9	Utilizar el potencial terapéutico de la ocupación a través del uso de la actividad y el análisis y síntesis ocupacional.
A10	Adaptar y aplicar el proceso de terapia ocupacional en estrecha colaboración de individuos/población.
A11	Trabajar para facilitar entornos accesibles y adaptados y promover la justicia ocupacional.
A13	Buscar activamente, evaluar críticamente y aplicar los rangos de información y de evidencia para asegurar que la práctica es actualizada y relevante al cliente.
A14	Valorar críticamente la práctica de la terapia ocupacional para asegurar que el foco está sobre la ocupación y el funcionamiento ocupacional.
A15	Trabajar según los principios de la práctica centrada en el cliente.
A16	Construir una relación terapéutica como base del proceso de la terapia ocupacional.
A17	Establecer sociedades de colaboración, consultar y aconsejar a clientes, trabajadores sociales, miembros de equipo y otros en la práctica de la ocupación y la participación.
A18	Colaborar con clientes para abogar al derecho de tener sus necesidades ocupacionales satisfechas.
A19	Apreciar y respetar las diferencias individuales, creencias culturales, costumbres y su influencia sobre la ocupación y la participación.
A20	Preparar, mantener y revisar la documentación de los procesos de terapia ocupacional.
A23	Practicar de manera ética, respetando a los clientes, teniendo en cuenta los códigos profesionales de conducta para terapeutas ocupacionales.
A24	Demostrar seguridad, autoconocimiento, autocrítica y conocimientos de sus propias limitaciones como terapeuta ocupacional.
A29	Desarrollar el conocimiento de ocupación y de la práctica de la terapia ocupacional.
B3	Aplicar un pensamiento crítico, lógico y creativo.
B4	Trabajar de forma autónoma con iniciativa.
B9	Capacidad de aplicar los conocimientos a la práctica.
B19	Comunicación oral y escrita en la lengua materna.
B24	Habilidades de gestión de la información (habilidad para buscar y analizar información proveniente de diversas fuentes).
B36	Preocupación por la calidad.
C4	Desarrollarse para el ejercicio de una ciudadanía abierta, culta, crítica, comprometida, democrática y solidaria, capaz de analizar la realidad, diagnosticar problemas, formular e implantar soluciones basadas en el conocimiento y orientadas al bien común.
C7	Asumir como profesional y ciudadano la importancia del aprendizaje a lo largo de la vida.
C8	Valorar la importancia que tiene la investigación, la innovación y el desarrollo tecnológico en el avance socioeconómico y cultural de la sociedad.

Learning outcomes			
Learning outcomes	Study programme competences / results		
Promover a autonomía persoal e valorar a dependencia das persoas usuarias nas áreas de desempeño ocupacional (Actividades da Vida Diaria, Actividades Instrumentais da Vida Diaria, Traballo Educación, Ocio e Tempo libre e participación social), baseándose nos seus diferentes contextos (físico, cultural, social, persoal, virtual, espiritual). En definitiva, coñecementos e capacidade para aplicar a teoría e a práctica de Terapia Ocupacional.	A9 A10	B3 B9	C8
Manter e mellorar a calidade de vida das persoas usuarias	A15 A20 A24	B9	C7
Desenvolver coñecemento e capacidade para aplicar as ocupacións terapeuticamente e coñecemento e capacidade para aplicar as Actividades da Vida Diaria terapeuticamente en todas as áreas de desempeño ocupacional.	A1 A3 A6 A9 A11 A13 A14 A23	B19 B24	C4

Capacidade para identificar e anticipar situacións de risco en infantes e adolescentes con posibilidade de presentar disfunción ocupacional debido ás condicións contextuais.	A20 A29	B3 B9	C7
Intervir con infantes e adolescentes coas patoloxías incidentes nesa etapa vital que ocasionan unha mingua do seu desempeño ocupacional e, polo tanto, da autonomía persoal.	A7 A8 A17 A18 A19 A29	B3 B9 B24	C7
Adquirir destrezas na implementación do programa terapéutico personalizado (segundo o usuario, en función da súa historia persoal, da patoloxía que presenta e do período evolutivo desta). E adquirir a capacidade de establecer unha relación terapéutica apropiada aos diferentes momentos do ciclo vital da persoa.	A10 A16	B4 B9 B36	C7

Contents	
Topic	**Sub-topic**
Tema 1.- Marco conceptual: Contextualización e razoamento introdutorio desde Terapia Ocupacional ó ciclo vital (Tema transversal do nivel intermedio do Título)	1.1 Análise das necesidades de saúde e benestar. 1.2 Análise das principais ocupacións na infancia e adolescencia. 1.3 Análise dos recursos sociocomunitarios. 1.4 Análise dos medios de comunicación e valores.
Tema 2.- Calidade de vida (Tema transversal do nivel intermedio do Título)	2.1 Aproximación á calidade de vida desde Terapia Ocupacional. 2.2 Historia de vida.
Tema 3.- Autores de referencia en Terapia Ocupacional: Infancia e Adolescencia	3.1 Comprensión do desenvolvemento teórico. 3.2 Análise e reflexión dos contextos históricos e socioculturais.
Tema 4.-Rede de servizos: recursos existentes (ou por desenvolver) para a infancia e a adolescencia	4.1 Características e enfoques dos diferentes dispositivos. 4.2 Lexislación que afecta ó servizo e á súa práctica. 4.3 Habilidades, funcións e rol do terapeuta ocupacional. 4.4 Relación co equipo interdisciplinar. 4.5 Perfil das persoas usuarias.

Tema 5.- Proceso de Terapia Ocupacional na infancia e adolescencia: Autonomía persoal e Participación	5.1 Derivación. 5.2 Screening/valoración inicial. 5.3 Fundamentos teóricos relevantes para Terapia Ocupacional para a Promoción da Autonomía persoal na Infancia e Adolescencia e a súa aplicación: - Marcos de Referencia Teóricos Primarios. - Modelos de Práctica de Terapia Ocupacional: Modelo Canadense do Desempeño Ocupacional, Modelo de Ocupación Humana, Modelo Kawa, Modelo de adaptación a través da ocupación, Marco de Traballo para a Práctica de Terapia Ocupacional da Asociación Estadounidense de Terapia Ocupacional: Dominio e Proceso, entre outros. - Articulación co conxunto de técnicas pertinente. - Ciencia da ocupación. - Práctica centrada na familia. - Práctica baseada na evidencia. - Clasificación Internacional do Funcionamento, da Discapacidade e da Saúde. Infancia e adolescencia. 5.4 Avaliación ocupacional: - Perfil ocupacional e análise do desempeño. - Persoa/s, grupo/s, institución/s e poboación/s. - Áreas de desempeño ocupacional. - Avaliación das contornas significativas: domicilio, centro educativo, centro de ocio e tempo libre e demais recursos comunitarios. - Barreiras e facilitadores do desempeño ocupacional, dos dereitos ocupacionais e saúde e benestar das persoas/grupos/comunidades. - Ferramentas estandarizadas e non estandarizadas. - Técnicas cualitativas e cuantitativas. 5.5 Planificación de metas e obxectivos en colaboración coa persoa/s, grupo/s, institución/s e poboación/s e coordinación co equipo interdisciplinar. Metodoloxía SMART/SMORT. 5.6 Planificación e intervención desde Terapia Ocupacional. - Consenso co/a usuaria/o, familia, profesionais, tendo en consideración as contornas significativas, as características e as prioridades da/o usuaria/o, as situacións de saúde de maior incidencia (por exemplo: parálise cerebral; parálise braquial obstétrica; discapacidades sensoriais; trastornos do desenvolvemento; trastornos da conducta alimentaria; trastornos da conducta; trastornos do estado de ánimo; drogodependencias); así coma situacións de vulnerabilidade social (pobreza, exclusión, inmigración/desprazamento forzado, violencia machista, entre outras.) que poden impactar negativamente no desempeño ocupacional e/ou producir situacións que comprometan os dereitos ocupacionais das persoas/grupos/comunidades. - Traballo nas áreas de ocupación empregando a ocupación/actividade significativa en colaboración co/a usuaria/o, grupo/s, poboación/s, familia, profesionais, entre outros. 5.7 Actuación nos factores ambientais que funcionan como facilitadores/barreiras de

participación en ocupacións da infancia e adolescencia. Produtos de apoio, actitudes/crenzas, alianzas, etc.

5.8 Asesoría de terapia ocupacional cos infantes e adolescentes: persoa/s, grupo/s, comunidade/s e demais profesionais, familias, amigas/os e outros.

5.9 Planificación da alta, seguimento e/ou derivación.

Tema 6.- Deseño, xestión, planificación e avaliación da Calidade do servizo de Terapia Ocupacional: Infancia e Adolescencia	6.1 Dirección de recursos, estudos de custo, administración e coidado dos servizos e equipamentos nos eidos sanitarios e comunitarios (domiciliario, formativo, laboral, entre outros). 6.2 Actualización permanente da/o profesional.

Planning				
Methodologies / tests	**Competencies / Results**	**Teaching hours (in-person & virtual)**	**Student?s personal work hours**	**Total hours**
Guest lecture / keynote speech	A7 A9 A13 A14 A15 A19 A20 A29 B3 B24 C4 C7	30	10	40
Laboratory practice	A6 A7 A8 A9 A10 A11 A13 A14 A15 A16 A17 A18 A19 A20 A23 A24 A29 B3 B4 B9 B24 C7	50	33	83
Case study	A1 A3 A7 A8 A9 A10 A13 A14 A15 A17 A18 A19 A20 A23 A24 A29 B3 B4 B9 B19 B24 B36 C4	25	25	50
Aprendizaxe servizo	A6 A9 A10 A11 A16 A17 A19 B4 C4	4	8	12
Events academic / information	A1 A3 A6 A7 A8 A9 A10 A11 A13 A14 A15 A16 A17 A18 A19 A23 A29 B3 B19 B24 B36 C4 C7 C8	8	0	8
Mixed objective/subjective test	A6 A7 A8 A13 A15 A20 A24 A29 B3 B24 C8	2	25	27
Personalized attention		5	0	5
(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.				

Methodologies	
Methodologies	**Description**
Guest lecture / keynote speech	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunhas preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe. A clase maxistral é tamén coñecida como ?conferencia?, ?método expositivo? ou ?lección maxistral?. Esta última modalidade sóese reservar a un tipo especial de lección impartida por un profesor en ocasións especiais, cun contido que supón unha elaboración orixinal e baseada no uso case exclusivo da palabra como vía de transmisión da información á audiencia. No curso académico 2021/2022, esta metodoloxía rexerase pola normativa vixente no momento en materia de COVID-19. Permite adquirir as competencias específicas reverenciadas nesta materia.

Laboratory practice	Metodoloxía que permite que os estudantes aprendan efectivamente a través da realización de actividades de carácter práctico, tales como demostracións, exercicios, experimentos e investigacións. Permite adquirir as competencias específicas reverenciadas nesta materia.
Case study	Metodoloxía onde o suxeito se enfronta ante a descrición dunha situación específica que suscita un problema que ten que ser comprendido, valorado e resolto por un grupo de persoas, a través dun proceso de discusión. O alumno sitúase ante un problema concreto (caso), que lle describe unha situación real da vida profesional, e debe ser capaz de analizar unha serie de feitos, referentes a un campo particular do coñecemento ou da acción, para chegar a unha decisión razoada a través dun proceso de discusión en pequenos grupos de traballo. Permite adquirir as competencias específicas reverenciadas nesta materia.
Aprendizaxe servizo	Actividade que integra o servizo á comunidade coa aprendizaxe de contidos e a adquisición de competencias a partires da práctica reflexiva. A principal diferencia co voluntariado reside en que os proxectos de ApS dan resposta sempre a resultados de aprendizaxe asociados a unha materia do currículo académico co obxectivo de acadar determinadas competencias propias da titulación na que se enmarca esa materia. Permite adquirir as competencias específicas reverenciadas nesta materia.
Events academic / information	Actividades realizadas polo alumnado que implican a asistencia e/ou participación en eventos científicos e/ou divulgativos (congresos, xornadas, simposios, cursos, seminarios, conferencias, exposicións, etc.) co obxectivo de profundar no coñecemento de temas de estudo relacionados coa materia. Estas actividades proporcionan ao alumnado coñecementos e experiencias actuais que incorporan as últimas novidades referentes a un determinado ámbito de estudo.
Mixed objective/subjective test	Proba que integra preguntas tipo de probas de ensaio e preguntas tipo de probas obxectivas. En canto a preguntas de ensaio, recolle preguntas abertas de desenvolvemento. Ademais, en canto preguntas obxectivas, pode combinar preguntas de resposta múltiple, de ordenación, de resposta breve, de discriminación, de completar e/ou de asociación. Permite adquirir as competencias específicas reverenciadas nesta materia.

Personalized attention	
Methodologies	**Description**
Laboratory practice Case study	A atención personalizada farase, globalmente, mediante titorías personalizadas directas e virtuais, individuais e grupais. As docentes da materia estarán dispoñibles nos despachos do centro ou a través da ferramenta Teams, segundo o horario de titoría e as circunstancias específicas. Os horarios e o formato serán comunicados ao estudantado ao inicio da materia.

Assessment			
Methodologies	**Competencies / Results**	**Description**	**Qualification**
Guest lecture / keynote speech	A7 A9 A13 A14 A15 A19 A20 A29 B3 B24 C4 C7	A asistencia e participación será obrigatoria e valorarase a capacidade da/o alumna/o para integrar os conceptos teóricos impartidos na clase así como a demostración da adquisición das competencias da materia. No curso académico 2021/2021, esta metodoloxía rexerase pola normativa vixente no momento en materia de COVID-19.	5

Laboratory practice	A6 A7 A8 A9 A10 A11 A13 A14 A15 A16 A17 A18 A19 A20 A23 A24 A29 B3 B4 B9 B24 C7	Asistencia e participación obrigatoria. Valorarase 1) actitude e participación: Actitude colaborativa (implicación co grupo, coas tarefas e co desenvolvemento xeral do laboratorio); participación(interacción empática, proactiva, analítica e constructiva); Respecto (aos participantes do grupo, docentes e normas de funcionamento do laboratorio); Responsabilidade (consigo mesma/o e/ou co grupo, tanto na preparación dos traballos realizados durante o laboratorio como no proceso de ensinanza-aprendizaxe). Asemesmo, valorarase 2) a memoria do laboratorio: cumprir as instruccións, a presentación (coidado, ortografía, linguaxe) e a reflexión (elaboración, integración e crítica de todos os contidos do laboratorio).	30
Case study	A1 A3 A7 A8 A9 A10 A13 A14 A15 A17 A18 A19 A20 A23 A24 A29 B3 B4 B9 B19 B24 B36 C4	Nesta metodoloxía valorarase tanto o proceso de traballo como o resultado e a súa presentación (oral e/ou escrita). Polo tanto, terase en consideración a evolución do estudantado durante o traballo, a xestión da información e interrogantes xurdidos, o traballo en grupo (nos casos que corresponda) así como a integración das competencias da materia e a reflexión sobre todo o proceso de traballo. No referente ao contido valorarase que o caso sexa coherente co proceso de Terapia Ocupacional nun contexto concreto, articulando as especificidades da(s) persoa(s), grupo/poboación, as súas ocupacións e contextos, é dicir, mantendo o foco no desempeño ocupacional. Para iso, terase en conta a aplicación coherente dos modelos da práctica de Terapia Ocupacional: Modelo Canadiense do Desempeño Ocupacional, Modelo de Ocupación Humana, Modelo Kawa, Modelo Persona Entorno Ocupación, Modelo da adaptación a través da Ocupación, Modelo Australiano de Terapia Ocupacional, entre outros. Finalmente na presentación (oral e/ou escrita) valorarase a argumentación, reflexión e defensa do traballo realizado así como a capacidade de expresión escrita (erros gramaticais e ortográficos valoraranse negativamente) e/ou oral (comunicación verbal e non verbal acorde ao foro).	30
Mixed objective/subjective test	A6 A7 A8 A13 A15 A20 A24 A29 B3 B24 C8	Valorarase, ademais dos coñecementos adquiridos, a capacidade de expresión escrita do alumno (avaliando de forma negativa os erros gramaticais e ortográficos), e a integración de conceptos.	35

Assessment comments

O sistema de cualificacións
expresarase mediante cualificación numérica acordo co establecido no art. 5 do
Real Decreto 1125/2003 de 5 de setembro (BOE 18 de setembro), polo que se
establece o sistema europeo de créditos e o sistema de cualificacións nas
titulacións universitarias de carácter oficial e validez en todo o territorio
nacional Sistema de cualificacións: 0-4.9=Suspenso 5-6.9=Aprobado 7-8.9=Notable
9-10=Sobresaliente 9-10 Matrícula de Honor (Graciable). A efectos desta materia, considerarase como Non presentado (NP) ao alumnado que non participe na totalidade de actividades de avaliación continua, tendo en conta as condicións que figuran a continuación, e/ou que non se presente á proba mixta no período oficial de avaliación.

Con carácter xeral, a avaliación
das materias será continua ao longo do curso, sen prexuízo do indicado nas
memorias de verificación da titulación. A cualificación final será consecuencia
dos resultados globais obtidos en todas as actividades de avaliación. Como
norma xeral incluirase unha actividade de avaliación para realizar nas datas
establecidas no calendario académico oficial. Esta actividade tamén poderá
establecerse como proba global de avaliación dos resultados de aprendizaxe ou,
no seu caso, formar parte do proceso de avaliación continua. As guías docentes
deberán establecer a ponderación das distintas actividades de avaliación e, no
seu caso, da proba global, no marco que o centro puidese establecer.

Se valorará a puntualidade e a
asistencia obrigatoria a todas as horas presenciais das metodoloxías
establecidas na materia.

Para aprobar a materia, a/o estudante
debe participar activamente nas metodoloxías propostas, entregar todos os
traballos e ter superadas cada unha das metodoloxías que conforman o proceso de
avaliación da materia. Ademais, será necesario ter unha cualificación mínima de
1.75 (sobre 3.5) puntos na proba mixta, e só se terán en conta para a
cualificación final as notas das outras metodoloxías, se o/a alumna/conségue dita puntuación na proba mixta. En caso contrario, a nota da convocatoria
corresponderá á nota obtida na proba mixta.

As notas obtidas no resto de
metodoloxías serán tidas en conta para a súa cualificación na segunda
oportunidade (xullo), no caso de telas aprobadas e superada a proba mixta. No caso de non superación da materia na primeira
oportunidade da convocatoria (xuño) pola ausencia ás Prácticas
de laboratorio, non se poderá superar a materia na segunda oportunidade
(xullo), e a/o estudante terase que presentar na seguinte convocatoria, ao
tratarse de actividades que, pola súa natureza, non son recuperables na segunda
oportunidade (tal e como recollen as Normas de avaliación, revisión e
reclamación das cualificacións dos estudos de grao e mestrado universitario da
Universidade da Coruña, aprobadas polo Consello de Goberno do 19 de decembro de
2013 e modificadas por última vez no Consello de Goberno do 29 de xuño de
2017).

Segundo a norma que regula o
réxime de dedicación ao estudo dos/as estudantes de grao na Universidade da
Coruña (aprobada no Consello de Goberno do 4/05/2017), cando un estudante teña
recoñecida a súa condición de matrícula a tempo parcial, ten dereito a gozar
dun réxime de asistencia a clase de carácter flexible e a solicitar a dispensa
académica especial establecida no artigo 4 (apartado 5) de dita norma, en tanto
non afecte negativamente ao proceso de avaliación do/a estudante. A ese efecto,
as Comisións Académicas dos diferentes centros da UDC concretan o alcance da

citada dispensa. Por
tanto, a concesión á solicitude de dita flexibilidade quedará á expensas da valoración e decisión da comisión académica do grao de Terapia Ocupacional, tendo en conta as metodoloxías e criterios de avaliación das materias.

Sources of information

UNIVERSIDADE DA CORUÑA

Basic	- Polonio, Castellanos, Viana (2008). Terapia Ocupacional en la Infancia. Madrid; Buenos Aires. Ed. Médica Panamericana - Parham y Fazio (2008). Play in Occupational Therapy for children.. St. Louis, Missouri: Elsevier. Clark, F. A., Parham, D., Carlson, M. E., Frank, G., Jackson, J., Pierce, D., ? Zemke, R. (1991). Occupational science: academic innovation in the service of occupational therapy?s future. The American Journal of Occupational Therapy: Official Publication of the American Occupational Therapy Association , 45 (4), 300-310. Christie, A., & Scaletti, R. (2001). Child, adolescent and family occupational therapy services in New Zealand. En L. Lougher, L. L. Florey, & D. Hutton (Eds.), Occupational therapy for child and adolescent mental health (pp. 192-218). Edinburgh: Churchill Livingstone.Duncan, E. A. S. (Ed.). (2012). Foundations for practice in occupational therapy (5. a ed.). Edinburgh: Elsevier. Fisher, A. G. (2013). Occupation-centred, occupation-based, occupation-focused: same, same or different? Scandinavian Journal of Occupational Therapy , 20 (3), 162-173. http://doi.org/10.3109/11038128.2012.754492Iwama, M. K., & Algado, S. S. (2008). El modelo Kawa (Rio). Revista electrónica de terapia ocupacional Galicia, TOG , (8),7. Keller, J., Kafkes, A., & Kielhofner, G. (2005). Psychometric characteristics of the Child Occupational Self Assessment (COSA), Part One: An initial examination of psychometric properties. Scandinavian Journal of Occupational Therapy, 12(3), 118-127. https://doi.org/10.1080/11038120510031752Kielhofner, G. (2006). Fundamentos conceptuales de la terapia ocupacional . Ed. Médica Panamericana. Larson, E., Wood, W., & Clark, F. (2005). Ciencia Ocupacional: desarrollo de la ciencia y la práctica de la ocupación a través de una disciplina académica [Occupational Science: science and professional development through an academic discipline]. En Willard & Spackman, terapia ocupacional (10 a ed, pp. 15-26). Buenos Aires ; Madrid: Médica Panamericana. Lopes, R. E., Adorno, R. C. F., Malfitano, A. P. S., Takeiti, B. A., Silva, C. R., & Borba, P. L. O. (2008). Poor youth, violence and citizenship. Saude e Sociedade, 17(3), 63-76.Matsushima, K., & Kato, T. (2013). Social interaction and atypical sensory processing in children with autism spectrum disorders. Hong Kong Journal of Occupational Therapy, 23(2), 89-96. https://doi.org/10.1016/j.hkjot.2013.11.003Polatajko, H. J., & Mandich, A. (2004). Enabling occupation in children: the cognitive orientation to daily occupational performance (CO-OP) approach . Otawa: Canadian Association of Occupational Therapists.Rodger, S. (Ed.). (2010). Occupation-centred practice with children: a practical guide for occupational therapists . Oxford: Wiley-Blackwell. Rodger, S., & Ziviani, J. (Eds.). (2006). Occupational therapy with children: understanding children?s occupations and enabling participation . Oxford, UK ; Malden, MA: Blackwell Pub.American Occupational Therapy Association. Occupational Therapy practice framework: Domian and process. Am J Occu Ther, 2008;62:625-683.Ayres AJ. La integración sensorial y el niño. México : Trillas; 1998.Barker S. Occupational therapy models for intervention with children and families. Thorofare: Slack;2007Blesedell Crepeau E, Cohn E.S., Boyt Schell, BA. Willard & Spackman, Terapia ocupacional. Buenos Aires : Médica Panamericana, 2011Case-Smith J; Clifford O?Brien J. Occupational therapy for children. Maryland Heights : Elsevier; 2010.Dunbar SB. Occupational therapy models for intervention with children and families. Thorofare: Slack; 2007.Finnie NR. Atención en el hogar del niño con parálisis cerebral. México : La Prensa Médica Mexicana, 1987.Frías Sánchez, C. Guía para estimular el desarrollo infantil de los 45 días al primer año. México, D.F. : Trillas; 2005.Galanter y Jensen. DSM-IV. Salud mental en niños y adolescentes. Estudio de casos y guía terapéutica.. Madrid: Médica Panamericana; 2011.Grieve, J. Neuropsicología para terapeutas ocupacionales. Buenos Aires: Panamericana; 1999.Le Metayer M. Reeducación cerebromotriz del niño pequeño educación terapéutica. Barcelona: Masson; 1994Máximo N. y otros. 2006. Manual de actividades didácticas: terapia ocupacional en afecciones de origen pediátrico y neurológico. Madrid: Dykinson.Parham, D., & Fazio, L. S. (Eds.). (2008). Play in occupational therapy for children (2a ed). St. Louis, Missouri: Elsevier.Polonio-López, B. , Castellanos-Ortega, M. C., & Viana-Moldes, I. (Eds.). (2008). Terapia Ocupacional en la Infancia: Teoría y Práctica. Editorial Médica Panamericana S.A.Reilly M. Play as exploratory learning: studies of curiosity behavior. Beverly Hills : Sage Mark, 1974Shelley. M. Terapia ocupacional en pediatría: proceso de evaluación. Madrid: Médica Panamericana; 2006.Shonkoff JP; Meisels SJ. Handbook of early childhood intervention. Cambridge : Cambridge University Press, 2000Viana Moldes, I., García Pinto, M. del C., & Ávila Álvarez, A. (2005). Ocupación alienante versus ocupación significativa. Recuperado de http://www.terapia-ocupacional.com/articulos/Ocup_Alienan_vs_ocup_signi.shtmlViana-Moldes, I., & Rivas-Quarneti, N. (2013). Terapia ocupacional con adolescentes y jóvenes. En O. Sanchez Rodríguez, M. Pellegrini Spangenberg, & B. Polonio López (Eds.), Terapia ocupacional en salud mental: teoría y técnicas para la

autonomía personal (pp. 217-238). Madrid: Panamericana.

Complementary	

Recommendations
Subjects that it is recommended to have taken before
Psychology II/653G01203 Paediatrics, Psychiatry and Rehabilitation in Children and Adolescents/653G01205
Subjects that are recommended to be taken simultaneously
Work Placement III/653G01211
Subjects that continue the syllabus
Other comments
1.- Para axudar a conseguir unha contorna inmediata sostible e cumprir cos obxectivos estratéxicos 1 e 2 do "IV Plan de Acción do Programa Green Campus FCS (2020-2022)", os traballos documentais que se realicen nesta materia:a.- Na súa maioría se solicitarán en formato virtual e soporte informático.b.- De realizarse en papel:- Non se empregarán plásticos.- Realizaranse impresións a dobre cara.- Empregarase papel reciclado.- Evitarase a impresión de borradores.2.- A docente responsable resérvase a posibilidade de realizar algún cambio na avaliación ou outros aspectos que serán notificados aos estudantes coa suficiente antelación. No caso de non presencialidade pola normativa en materia de COVID 19, levaráse a cabo o plan de continxencia.3.- Durante o período lectivo da materia, e sen que supoña unha alteración na asistencia do alumnado a outras actividades académicas, poderán programarse seminarios ou obradoiros de carácter optativo para afondar en certos contidos e técnicas moi específicas que complementan o desenvolvemento da materia. 4.- A docente responsable da materia aplicará a correspondente normativa da UDC ante a detección de calquera tentativa de plaxio motivada por un/unha estudante da materia no desenvolvemento dos seus traballos. A realización fraudulenta das probas ou actividades de avaliación implicará directamente a cualificación de suspenso '0' na materia na convocatoria correspondente, invalidando así calquera cualificación obtida en todas as actividades de avaliación de cara a convocatoria extraordinaria.

UNIVERSIDADE DA CORUÑA

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.